REDACȚIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

„GAZETA“ iese în fie-care dĭ.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Dumînecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumînecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șese luni 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

ANUL LXVI.

Nr. 128. Brașov, Joi 12 (25) Iunie. 1903.

Bucuria koșuthiștilor.

Mare bucurie domnesce în tabĕra Koșuthiștilor. Ei jubilézǎ cu mic cu mare. Și cine ar puté dice, că n'ar avé nicĭ un temeiŭ sĕ-o facă. Póte, că ar fi fost mai cuminte din parte-le, décă s'ar fi mai stăpânit și nu s'ar fi grăbit a trâmbița așa de curênd victoria lor prin organul autorisat al partidului lor. Dér n'ai ce-i face, firea lor este așa, că orĭ se vaită și se tânguesc, că stau sĕ piéră cu „națiune“ cu tot, orĭ scot chiote de bucurie, că le-a succes una séu alta și se admiră ei pe sine, cât de grozavĭ și neînvingibilĭ pot sĕ fie.

Acum se dau de-a tumba de veselĭ ce sunt, că bărbatul, la care s'a adresat capul statului pentru a încerca soluțiunea crisei, a visitat pe Francisc Koșuth, a conferit cu el mult timp și în cele din urmă i-a comunicat, că are de cuget a primi drept mijloc de aplanare a dificultăților proiectul de resoluțiune, pe basa căruia acesta, în calitate de președinte al clubului independist, îmbiiase pe Szell cu încheierea unui armistițiu între guvern și oposiție.

Szell scim că n'a primit ofertul lui Fr. Koșuth. Vine însĕ acuma Khuen-Hedervary și dice către obstrucționiștĭ: Sunt gata a primi eu. ce n'a primit Szell, séu mai bine dis, ce n'a putut el primi.

Ce s'a întêmplat ca sĕ se facă posibil ceea-ce înainte cu puține dile părea cu neputință?

S'a întêmplat, ca tóte partidele maghiare din dietă sĕ dea a înțelege celor dela Viena clar și limpede, că fără de concesiunĭ nu se póte resolva crisa, ba nu se póte forma nicĭ chiar un cabinet din sinul parlamentului.

Că lucrurile au ajuns aicĭ — dic koșuthiștii — este a se mulțumi numai energicei nóstre oposițiunĭ, obstrucțiunei nóstre. Toțĭ Maghiarii aspiră ca și noi de a dobêndi o armată națională maghiară. Cei din partida guvernului însĕ sunt mai timidĭ, mai dedațĭ a se supune poruncilor de mai sus. De aceea a fost de lipsă ca noi obstrucționiștii prin atitudinea nóstră hotărită și intransigentă sĕ-i impingem a observa și ei o atitudine mai resolută și mai corĕspundĕtóre adevĕratelor lor sentimente. Decĭ meritul nostru este mare și devine și mai mare după-ce a succes a sili pe cei din Viena sĕ cedeze fie și numai într'un punct.

Așa stau lucrurile în adevĕr pentru moment și totușĭ se găsesc înțelepțĭ, ca cei de la archidiecesana din Sibiu, carĭ vreau sĕ ne facă a crede cu tot-adinsul, că „covêrșitórea majoritate a bărbaților politicĭ maghiarĭ“ ar condamna lupta koșuthiștilor pentru armata maghiară ca înscenată la timp nepotrivit.

Confrații optimiștĭ și oportuniștĭ dela Sibiiu póte că totușĭ de Sâmbătă încóce, — de când au afirmat acésta, ca sĕ ne dovedéscă că nu ar fi bine sĕ pretindem prea mult din parte-ne pentru națiunea nóstră, căcĭ ar fi bine a pretinde tot mai puțin ca sĕ capetĭ tot mai mult — póte, dicem, se vor fi convins totușĭ în aceste patru dile din urmă, că „bărbații politicĭ“ maghiarĭ din dietă lucréză cu toții pentru realisarea idealului lor național.

De aicĭ ar puté învĕța ceva și înțelepții noștri din cestiune și ar puté sĕ se convingă, că nu se părăsesc așa ușor idealurile naționale nicĭ atuncĭ, când ele ar fi lansate, „la timp nepotrivit“.

Potrivit orĭ nepotrivit, fapt este că Ungaria se află adĭ într'o crisă, cum nu s'a mai pomenit dela 1867 încóce și că pentru delăturarea ei pe cale normală vor trebui a se face concesiunĭ, de carĭ sĕ se pótă bucura chiar și partidele estreme. Cestiunea cea gravă este numai, până unde pot merge aceste concesiunĭ și décă nu esistă totușĭ o limită, peste care nu se va puté trece fără de a periclita interesele de viéță ale monarchiei întregĭ.

Deja pressa din afară a început a se ocupa de viitorul Austro-Ungariei, care nicĭ astădĭ, cu tótă politica cumpĕtată ce-o pórtă în concertul statelor europene, n'a încetat a fi mult dușmănită.

S'ar da o importanță prea mare svêrcolirilor obstrucționiste ale independiștilor, décă s'ar admite, că aceste ar puté sĕ compromită chiar viitorul întregei monarchii habsburgice. Dér într'o privință ele pot avé totușĭ grave urmărĭ, încât adecă sunt de natură a compromite dualismul cu tóte instituțiile sale și a provoca marĭ străformărĭ interióre, carĭ în definitiv după a nóstră convingere, numai în avantajul și folosul direcțiunei hipersovinișste maghiare de astădĭ, nu vor puté fi.

Banffy contra lui Khuen. Se svonesce, că fostul ministru-președinte Banffy are de gând sĕ iésă din reserva de până acuma și sĕ ia posiție contra lui Khuen-Hedervary. Se dice anume, că Banffy are de gând, după cum se mai svonise înainte de asta cu câte-va lunĭ, sĕ înjghebeze un nou partid. Baronul Banffy l'ar combate pe Khuen-Hedervary ca pe un politician *„anti-maghiar“* și *„anti-șovinist“*, pe care Banffy într'un memorand adresat înainte de asta cu câțĭ-va anĭ Monarchului, din causa pretinsei sale politice anti-maghiare în Croația, l'a zugrăvit ca pe *cel mai mare dușman al Ungariei.* Banffy va publica în curênd un articol, în care va arăta că politica Banului este echivalentă cu biruința oposiției și întreruperea politicei *„statului maghiar național unitar“* și că prin urmare Khuen trebue combătut până în pânzele albe....

Gravitatea situației.

Diarul „N. Fr. Pr.“ vorbind despre crisa ungară dice, că situația este de o gravitate escepțională. Ceea ce se numesce crisă în împrejurările actuale, n'are comun decât numele cu crisele împreunate cu remaniare de miniștri. etc. Căcĭ o crisă în tótă puterea cuvêntului este, când primii consilierĭ ai corónei se întrunesc într'o di de Duminecă, spre a se înțelege asupra chestiunei, că înmulțirea recruților nu se póte realisa și că proiectul de lege trebue retras. Este o crisă memorabilă, când contele Khuen,care înoă nu e chemat, ci numai designat sĕ fie ministru președinte, se duce la Francisc Kossuth și îĭ comunică, că vré sĕ execute proiectul de resoluțiune al partidului independist, că se conformézǎ ordinei de discuțiune în parlament, propusă de stânga estremă, și renunță la orĭ-ce pretensiune susținută de d-l Szell până la istovire. Este o crisă ciudată acésta, când e vorba sĕ obții cu dificultățĭ și cu umilirĭ ceeace guvernului anterior i-sa oferit aprópe cu umilință, dér același guvern a refusat spre a nu stânjeni autoritatea ministeriului și majorității. De ce a plecat d-l Szell înainte de asta cu o sĕptĕmână, décă peste tot era cu putință a organisa statul după voința lui Kossuth; de ce nu putea Szell sĕ se mulțumescă cu un număr mai redus de recruțĭ, de ce nu putea el sĕ pună legea financiară înaintea legii militare, de ce n'a putut el sĕ facă pacea, care acuma va costa mult mai mult și va impune jertfe politice și morale mult mai marĭ? Intrebărĭ peste întrebărĭ, și rĕspunsul la aceste întrebărĭ nu póte fi indiferent Austriei.

Décă puterea partidului independist a ajuns așa de mare, încât numirea unui ministru-președinte în parte mare este determinată de acest partid, décă centrul de gravitație a parlamentului a deviat spre stânga de unde legăturile celor două state sunt atacate cu ură pătimașe, atuncĭ este atinsă și Austria, care nu și-a încheiat încă socotelile cu Ungaria, atuncĭ *crisa este comună* și părăitul zidurilor arată, cât de șubred a fost edificiul de drept public, care a sprijinit decĭ de anĭ monarchia!

Crisa ministerială.

Nicĭ erĭ, nicĭ alaltăerĭ situațiunea creată de crisa ministerială, nu s'a schimbat. Banul a conferit cu mai mulțĭ conducĕtorĭ politicianĭ: contele *Apponyi*, contele Iuliu *Andrassy*, br. Geza *Fejervary*, din partidul liberal, apoi cu Francisc *Kossuth*, Iuliu *Justh*, din partidul independist, și cu contele Ioan *Zichy* din partidul poporal. Un succes pare a fi dobêndit Banul numai întru cât tóte nuanțele și fracțiunile din partidul liberal ar fi aplecate a-l sprijini în nisuința de a-se da o soluțiune óre-care crisei.

Independiștii sunt și ei aplecațĭ, cel puțin o parte, de a-se mai domoli. Kossuth și Justh, au primit cu bunăvoință pe Khuen-Hedervary; nu trebue uitat însĕ, că acești doi nu mai stăpânesc partidul independist și marea majoritate a partidului, aprópe totalitatea lui, au declarat în ultima conferență ținută alaltăerĭ séra, că *nu vor renunța la luptă*, până când nu vor căpĕta garanții sigure, că „drepturile națiunei maghiare“ privitor la armată și pretensiunile ei „îndreptățite“ se vor realisa în proximul viitor. Atitudinea acésta o urmézǎ și fracțiunea ugronistă a partidului.

Banul avênd scire despre tóte acestea, și-a dat erĭ o intîlnire cu „stîlpii“ partidului independist: Thot, Barabas, Komjathy, Barta, Polonyi și Hollo. A avut de asemenea convorbirĭ cu Rakowsky (partidul poporal), cu Szentivanyi (apponyist) cu contele Stefan Tisza și cu alții.

Resultatul consfătuirei cu conții *Andrassy* și *Apponyi* se dice că ar fi, sprijinul ce-l vor da acești Banului pentru a încerca o descurcătură pe basă strict legală, fără aplicarea forței și urmând sistemului-Szell.

Asupra programului Banului dăm câte-va amĕnunte mai jos. Aicĭ amintim numai, că el — după-cum se asigură — va *suspenda* (nu va *retrage*) proiectele militare și în ce privesce cestiunea armatei, adecă reformele de introdus, orĭ-ce modificare va fi amânată pentru timpul revisuirei legii militare.

Pressa oposițională kossuthistă în frunte cu „Egyetértés“ saltă și se bucură, că *obstrucțiunea a raportat deja o victorie.* Oposiția, dice numitul diar, a liberat țéra de nouele sarcinĭ militare, ér décă totușĭ s'ar întîmpla în viitor, ca „națiunei“ sĕ i-se impună astfel de sarcinĭ, e sigur, că acésta s'ar face numai în schimbul unor concesiunĭ. De altă parte oposiția a adus destrămarea în rêndurile partidului liberal, căcĭ *patru grupărĭ* sunt acum în acest partid și orĭ care guvern ar veni, el va fi un *guvern de coalițiune*, care se va rĕzima pe grupurĭ, dintre carĭ unele vor pretinde concesiunĭ, ba vor face și oposiție, când momentul va cere. *Coalițiunea* însĕ însémnă *slăbire*, adecă slăbirea marelui partid.

După tóte acestea se crede, că un guvern Khuen-Hedervary nu mai trece în domeniul imposibilităților. Marĭ greutățĭ întîmpină Banul, ce e drept, și la unii și la alții, însĕ e mai mult decât probabil, că Khuen-Hedervary, ducêndu-se la Viena, ca sĕ raporteze corónei asupra isprăvilor, ce le-a făcut în Budapesta, se va întórce de acolo ca ministru president designat.

Insĕ peste nópte multe se pot întîmpla, și cine scie, ce au sĕ mai aducă, nou și sensațional, proximele dile.

Programul contelui Khuen.

Contele Khuen Hédervary avênd deocamdată numai sarcina de a liniști obstrucțiunea și a reintroduce stărĭ normale constituționale în parlament, programul lui aprobat de Majestatea Sa nu este un program de guvernament, ci pur și simplu un program *ad hoc.* Étă ce conține acest program:

1. Cele două *proiecte militare*, carĭ au dat pricină la o combatere atât de vehementă, vor fi luate de la ordinea dilei, ér chestiunile prevĕdute în acele proiecte se vor regula pe timp de 10 anĭ la tómnă cu ocasiunea revisuirei definitive a *legii de recrutare.* Aceste cestiunĭ peste tot nu se resolvesc acuma, ci numai se amână.

2. Camera deputaților acordă în prima linie și fără oposiție un provisoriu-budgetar pe patru lunĭ, pentru-ca Ungaria sĕ iésă cât mai repede din starea de ex—lex.

3. Se va presenta camerei imediat un nou proiect de lege, în care guvernul cere acordarea contingentului de până acum de recruțĭ (103.000) și un plus de vr'o 6000 pentru serviciul nouĕlor baterii de obusiere. Acest proiect se va desbate în mare grabă, imediat după acordarea provisoriului budgetar.

4. Camera va desbate pupă provisoriul budgetar, budgetul definitiv pentru anul curent în cadrul unei discusiunĭ regulare, fără însĕ ca oposiția sĕ pună în calea budgetului pedecĭ.

5. Tóte celel'alte proiecte urgente, mai ales cele legate de termin, tariful vamal autonom și convenția vamală și comercială, precum și celelalte proiecte reeferitóre la pact, se vor duce la desăvîrșire. Apoi urméză o vacanță, ér la tómnă se va desbate budgetul anului viitor și legea militară.

6. O revisuire a regulamentului intern séu o schimbare a legii electorale nu se plănuesce, și peste tot nu se intenționéză nicĭ o mĕsură, care ar avé caracter represiv.

7. Se proiectéză constituirea unui guvern cu adevĕrat liberal și a găsi razim pentru el în majoritatea liberală a camerei. Cu cât va fi mai mare majoritatea, care va sprijini acest program, cu atât va fi mai bine, căcĭ numai o majoritate puternică póte garanta esecutarea programului. De aceea nimenĭ nu va fi esclus din partid și fie-care este binevenit, care vré sĕ se înscrie de bunăvoie.

Statua lui Cuza-Vodă.

Diarul „*La Roumnie*“ din Bucurescĭ aduce scirea, că pe lista de subscripție, ce s'a lansat pentru ridicarea unei statue lui Cuza-vodă, numele regelui Carol figuréză în primul loc. Din acest incident numitul diar scrie un avêntat articol, din care reproducem în traducere câteva pasage:

„Când am audit, dice „La R--ie“, că numele Lui figuréză în capul listei de subscripțiune pentru ridicarea unui monument lui Cuza, n'am fost surprinșĭ de loc, bucuria nóstră fù însĕ mare.

Principele Independenței dând omagiu principelui Unirei, primul Rege român, salutând pe ultimul Voevod indigen, Messia politic chemat prin voturile părinților noștri onorând memoria Inainte Mergĕtorului, acésta este ceva fórte nobil și fórte mișcător!

Sĕ o spunem pe față, Cuza a făcut posibilă în mod conscient venirea unui principe strĕin, el a curățit terenul înaintea lui. Sunt două legĭ, carĭ nu puteau fi sacționate, decât de un Român de baștină și creștin ortodox: legea rurală și secularisarea averilor bisericescĭ.

Diua inaugurării acestei statue va fi o adevĕrată sĕrbătóre națională, de la care nicĭ un Român nu va fi exclus. Sĕ punem topuzul princiar alăturea de coróna de oțel în sicriul legii! Vechiul testament alăturea de noul testament sĕ fie obiectul aceluiașĭ cult, căcĭ acestea sunt cele două cărțĭ ale credinței nóstre naționale. Onóre regelui Carol, am dis mai sus! Și onóre lui Cuza! pentru-că Unirea a fost prologul Independenței, pentru-că trebuia sĕ se ștérgă frontiera imaginară a Milcovului, înainte de a trece Dunărea spre a căuta acolo metalul victoriei. din care sĕ se făurescă coróna ereditară a timpurilor nouĕ!

In interesul unei școle.

Șeica-mare, 23 Iunie 1903.

Rarĭ sunt dilele de bucurie pentru poporul român, și fără sémă grea este sórtea țĕranului român în timpul de față. Dór nicĭ chiar în vremea grelei iobăgii n'a fost mai apăsat.

Atâtea lucrurĭ publice, așa dise comitatense și comunale, trebue sĕ presteze în decursul anului, încât aprópe nu-i mai rĕmâne timp, ca sĕ-șĭ pótă lucra și el la vreme agrii sĕi, de la carĭ speréză sĕ-i aducă barem atâta ródă, cât sĕ-i fie de ajuns pentru traiŭ. In cele mai multe casurĭ puținul produs al cruntei sale muncĭ, tómna trebue sĕ-l vîndă pe un preț bagatel pentru plătirea dărilor, a datoriilor de bancă, a repartițiunilor comunale și confesionale și a bucatelor luate pe cambie. Acuma din ce sĕ se mai și îmbrace?

Decĭ sĕ nu ne mirăm, că emigrarea spre România, ér maĭ cu sémă spre America, ia proporțiunĭ așa de marĭ, încât ne pune pe gândurĭ, căcĭ Românul nu-șĭ părăsesce familia și căminul părintesc, decât silit de forța împrejurărilor.

Acum când sórtea țĕranului e din cale afară grea, ar fi timpul suprem, ca conducĕtorii lui sĕ-i stea mereu întru ajutor cu sfat și fapte, sĕ-i ușureze după putință sarcina greutăților, dér sĕ nu-l îngreuneze și mai tare, după-cum cu durere se încércă acum în fruntașa nóstră comună, care abia de două decenii a fost scósă de sub tutoratul săsesc, și prin tactul conducĕtorilor, prin o perfectă înțelegere și conlucrare a întregului popor român fără deosebire de confesiune, s'au sĕvîrșit multe lucrurĭ bune și folositóre pentru Românĭ. Au ajuns în fruntea comunii, formând ei primăria, și prin acésta s'a dat caracter românesc comunei, s'a edificat la loc de frunte o școlă frumósă și spațiósă, încât póte servi de model și altora, au susținut'o din rapartițiune amêndouĕ confesiunile, până acuma, când ca din senin și fără cunóscerea motivelor, confesiunea gr. orientală în ședința Senatului bisericesc din 14 Iunie a decis *desfacerea școlei.* Décă la timp nu s'ar împedeca acésta din partea Veneratelor Consistóre, ar avé daune incalculabil de marĭ pentru întreg poporul român și mai cu sémă acuma, când pe de-o parte sarcinile se măresc în mod considerabil prin comasare, ér de altă parte prin lipsă de bună înțelegere și conlucrare comună e în pericul de a veni pășunitul comunal împărțit, care apoi va aduce cu sine întréga nimicire materială a Românilor. Și pentru ce tóte acestea?

Poporațiunea gr. orientală abia are vre-o 36 copii obligațĭ a frequenta școla, ér starea materială nu i-s'a îmbunătățit cu nimic, deóre-ce salariul învĕțătorului și acum e mai mult ca de jumĕtate neîncassat (de la amêndouĕ confesiunile). Séu dóră se intenționéză impopularea șcólei de stat, care până acuma a stat gólă, reducându-șĭ și învĕțătorii de la doi la unu,—căcĭ la tot casul în cel mult 2 séu 3 anĭ aci vom ajunge, ne mai putênd nicĭ unii, nicĭ alții plăti salariul învĕțătorului după-cum se întêmplă acuma când încă suntem la olaltă. Séu dóră se speréză, că din cele 30 orĭ 40 ferdele de grâu, carĭ le-a promis un marinimos, s'ar puté susținé o școlă cu tóte cerințele, fără de a mai îngreuna poporul? La nicĭ un cas nu se va puté susținé nicĭ una, nicĭ alta. De dorit ar fi decĭ sĕ se înființeze un grânariu séu magazin de bucate, din care la timp sĕ se pótă sistemisa și postul unui al 2-lea învĕțător, căci numai atuncĭ am puté progresa, dér și atuncĭ numai décă s'ar frequenta școla regulat, ér nu ca acuma, când țĕranul, sleit de sĕrac, trebue sĕ-șĭ dea copilul slugă și în școlă la esamen abia aflăm 30 copii din amêndouĕ confesiunile.

Poporul acestei comune a fost esemplar de bun și ascultător și a trăit în cea mai bună armonie, până acuma de vre-un an sĕu doi, când a început a-se băga zizania într'însul, îndemnându-se sĕ facă *trecere* de la o biserică la cealaltă — pare că bisericile nóstre nu-s naționale amêndouĕ. Sĕ uită că prin astfel de trecerĭ se demoraliséză poporul, adĭ mâne vor trece la secta pocăiților, după cum s'a întêmplat în multe locurĭ, chiar și în comuna nóstră sĕ fac cucerirĭ între poporațiunea săséscă. Vor veni apoi socialiștii, carĭ asemenea vor afla terenul pregătit pentru ideile lor. Conducĕtorii noștri în loc de a-șĭ pierde timpul cu astfel de nimicurĭ, mai bine ar face décă Dumineca și în sĕrbătorĭ și peste tot când dispun de timp liber, ar aduna poporul în școlă și i-ar ținé câte-o prelegere morală orĭ economică orĭ i-ar ceti ceva din foile nóstre poporale, orĭ din vre-o carte din biblioteca poporală, care dispune de un frumos numĕr de cărți folositóre pentru popor, însĕ nu le cetesce nimenĭ, stau pline de praf în dulap, ér poporul lăsat pe stradă și în crâșme, discută după priceperea lui causele miseriei în care se află, începe a părăsi conducĕtorii, a nu-i mai asculta, ceea-ce s'a dovedit în de-ajuns cu ocasiunea pertractării pentru admisibilitatea comasării.

Decĭ înainte de încheiere 'mĭ permit a ruga respectuos pe Veneratele Consistóre, a cerceta care-i adevĕrata causă a desfacerei școlei din Șeica-mare? și aflându-o, sĕ o aplaneze, ér pe cei vinovațĭ și ambițioșĭ sĕ-i admonieze, căcĭ ne cade cu greu a vedé prăbușindu-se frumosul resultat al unei muncĭ de peste 10 anĭ pentru solidaritatea și prosperarea neamului nostru. Sĕ sperăm decĭ, că nu o sĕ ajungem la dicerea din sf-ta scriptură: „perirea ta din tine Israile.“

Un Român.

SCIRILE DILEI.

— 11 Iunie v.

Consacrarea și instalarea noului episcop al Lugoșului. Lunĭ s'a ținut consistoriul papal, în care a fost preconisat P. S. Sa Dr. Demetriu *Radu* de episcop al Orădii-marĭ, și P. S. Sa Dr. Vasilie *Hossu* de episcop al Lugoșiului. Astfel sfințirea noului episcop Dr. Hossu va fi de sigur la 12 Iulie st. n. (la sĕrbătórea sf. ap. Petru și Pavel), ér Dumineca următóre *19 Iulie n.* va fi *instalarea* P. S. Sale în Lugoș.

Sfințire de biserică. In diua de 12 Iulie n. a. c. va avé loc consacrarea bisericei române gr. cat. din Deșiŭ. După cum ni-se scrie, la acéstă consacrare va pontifica însu-șĭ episcopul din Gherla P. S. Sa Ioan Sabo. La órele 2 p. m. se va da un banchet la hotel „*Hungaria*“, ér séra petrecere poporală aranjată de curatorimea bisericéscă din Deșiŭ. La aceste serbărĭ este invitat publicul românesc a se presenta în numĕr cât mai mare.

Inarmarea Bulgariei. Guvernul bulgar a încheiat cu fabrica austriacă de arme din Linz, un contract pentru a-i furnisa 48 de mii de puscĭ Mannlicher, cu repetițiune, model 1895.

Bandele bulgare. Aprópe de Peitscho Mahile două bande de câte 60 ómenĭ fie-care, au fost respinse cu pierderĭ, de trupele turcescĭ, pe când se încercau sĕ trécă linia de demarcațiune. — Pórta a comunicat ambasadelor Austriei și Rusiei, că în urma mărturisirilor făcute de un Bulgar arestat, anume Lakforda, s'au descoperit la Tscherne și Nicomene, 7 lădĭ și doi sacĭ cu dinamită, 10 butóie cu praf, 105 puscĭ, două aparate telegrafice, sîrmă, medicamente și hărțĭ topografice.

Nou inginer român. D-l Ioan F. *Negruțiu*. fiul d-lui profesor Negruțiu din Blașiŭ, a făcut rigorosul al doilea la politechnicul din Budapesta, fiind astfel promovat la rangul de inginer.

Pentru masa studenților românĭ din Brașov au întrat *10 Lei n.* de la d-l *M. Sceopul* din Bucurescĭ întru amintirea regretatului sĕu amic rĕposat Mache. — Primescă marinimosul donator cele mai vii mulțămite pentru piosul dar. *Direcțiunea școlelor medii gr. or. rom.*

Cataclism în Serbia. S'a deslănțuit o teribilă furtună cu plóie torențială la *Zenoff* aprópe de Kujasewatz. Sĕmănăturile au fost complet distruse. 58 de case s'au prăbușit. Au fost numeróse victime. S'au scos până acum de sub dĕrîmăturĭ, 38 de morțĭ. Pagubele întrec suma de un milion.

Ordonanță în afacerea fraudelor din Bucurescĭ. Au fost dațĭ în judecată: Al. *Parisianu*, fost director al contabilității statului și fost sub-director al Datoriei publice, pentru delictul de falș în acte publice, în complicitate cu V. *Dimitrescu*, fost șef de birou, în ministerul de finanțe; Dan I. *Albaharĭ*, bancher, și Piscu *Behar*, samsar. Printr'aceeașĭ ordonanță, d-l judecător Săbăreanu a mai dat în judecată și pe împuternicitul casei de bancă Christovenĭ, numitul R. Bally, acusat că, în unire cu Piscu Behar, a încercat sĕ facă șantaj asupra statului român.

Erupțiunea Vezuvului. Vulcanul Vesuv a întrat, de erĭ nópte, într'o erupțiune violentă. S'au deschis doue marĭ cratere nouĕ, carĭ aruncă nisip și blocurĭ marĭ înfocate.

Intêlnire colegială. Conform înțelesului avut cu ocasiunea absolvării studiilor teologice în seminariul archidiecesan din Sibiiu la anul 1893, pentru a-ne întruni la 10 anĭ în diua de 16 Iunie (1903) st. v., toțĭ iubiții foștĭ colegĭ sunt rugațĭ a face tot posibilul și a se presenta pe diua mai sus numită a. c. la 8 óre a. m. în Sibiiu. Locul întêlnirei: Seminariul archidiecesan. Programa se va statori atuncĭ. *Agârbiciu—Sebeșul-săs*, în Iunie 1902. Ioan *Munteanu*, parochul Agârbiciului. George *Tătaru*, cleric abs., comptabil.

Concert bisericesc. Mâne Joi, în 25 Iulie la órele 8 séra se va da un concert filantropic în biserica parochială evanghelică din cetate, care va fi cu acésta ocasiune iluminată. Tenor-solo: Dr. Hans *Copony*, cântăreț de operă. Corul ev. bisericesc al elevilor. Conducerea, piesele de orgă și acompaniarea, directorul de musică Rudolf *Lassel*. Program: 1) Fantasie liberă pe orgă. 2) Arie bisericéscă pentru tenor din s. XVII (Stradella?) 3) Christos a înviat, cor mixt a capella (melodie din s. XII.) 4) Cântec de Crăciun, cor mixt. 5) Ave Maria, de Cherubini, și o arie din Elias de Mendelssohn, solo tenor. 6) Trei cântece bisericescĭ pentru alto cu acompaniare de cor și orgă. 7) Două cântece tenor de Plüddemann și Mendelssohn (Paulus). 8) Toccata și Fuge pe orgă de I. Seb. Bach. Prețurile: Locurĭ numerotate în chor 1.40, numerotate în naia bisericei banĭ 80. Galerie banĭ 50. Intrarea prin cele două ușĭ vis-à-vis de casa parochială. Bilete la librăria Hiemesch și în séra concertului la gimnasiul ev. On. public este rugat a se presenta precis și a observa *liniște desĕvêrșită* în cursul concertului.

Grădina Froebeliană se va deschide în 1 Iulie st. n., în institutul Konopasek din strada Caterinei Nr. 4, sub conducerea unei francese.

Evenimentele din Serbia.

Sosirea regelui.

Adĭ la órele 10 a. m. regele Petru I sosesce în Belgrad. Afară de copiiĭ sĕi, regele e însoțit de fratele sĕu Arsenie și de fiul acestuia Petru. La gara din Belgrad e primit sĕrbătoresce. De la gară se duce la biserica catedrală, unde îl întêmpină metropolitul Inocentie cu episcopii. După serviciul divin se duce la noul palat, unde regele rĕmâne până deséră. Séra se va face o retragere festivă cu torțe, orașul va fi iluminat.

Mâne, Joi, regele Petru depune, în conac, jurămêntul pe noua constituție. In numele skupștinei îl va felicita *Velimirovicĭ*, apoi primarul orașului *Lacovicĭ*. Vinerĭ înainte de amiadĭ va fi recepțiune la palat. După amiadĭ revista trupelor și serbare populară în Topcider.

Primul ucaz ce-l va iscăli regele, vorbesce despre *amnestiarea condamnaților politicĭ*.

Până la nouĕle alegerĭ, skupștina va rĕmâné întrunită.

Pedepsirea asasinilor.

Diarului „*Voss. Zeitung*“ i-se anunță din Belgrad, că pretensiunile puterilor de a fi pedepsițĭ asasinii, vor fi luate simplamente spre sciință. Guvernul sêrbesc a hotărît, *sĕ nu reageze la lucrurile acestea.* Regele Petru nu se póte scutura de asasinĭ, căcĭ décă ar face-o, șĭ-ar aprinde paie 'n cap, deóre-ce *armata e stăpâna situațiunei în Serbia.*

Face sensație, că regele Petru a înaintat la rangul de general pe colonelul *Popovicĭ* și la rangul de colonel pe căpitanul *Kosticĭ*, ér pe locotenentul *Gruicĭ* l'a făcut căpitan. Doi din aceștia *au luat parte la asasinarea regelui Alexandru.*

Metropolit ingrat.

A făcut colosală sensație un articol al diarului „*Narodny Liszti*“, în care atacă violent pe metropolitul *Inocentie* (!). Diarul îi impută *ingratitudine* față de regele Alesandru, căruia are a-i mulțumi așa de mult și despre care s'a pronunțat

în mod *infam*, deşi a fost rugat sĕ nu ţină discurs în biserică.

Inscripţiile arcurilor de triumf.

La pórta cea mare de lângă gară, unde s'a ridicat un splendid arc de triumf, s'au pus următórea inscripţie:

Pe dreptul rege, Dumnedeu îl va pădi,
Cu el poporul va fi fericit,
Traiéscă Petru, sânge din sângele nostru,
Bine-ai venit Rege Petru I!

Tot pe acest arc de triumf, pe cealaltă parte scris:

Jumĕtate de secol am lâncedit în întunerec,
Tu ni-te-ai arătat fiul Libertăţii,
Libertatea lumei cu tine ne sosesce,
Numai tu eştĭ al nostru şi noi ai tĕi!

Pe arcul de triumf de lângă otelul London s'au scris următórele versurĭ:

In césul şi în timpul cel mai greu.
Te-a ales poporul şi Dumnedeu pentru li-
[berarea nostră.

Arcul de la Terazia pórtă inscripţia:

Iubite rege!... aruncă o privire,
Şi vedĭ Serbia ca strămoşul tĕu.

Tóte aceste inscripţii, în versurĭ, au fost făcute de Branislav Ţvetcovicĭ, directorul Orfeului.

Asasinii superaţĭ pe România.

O telegramă sosită din Belgrad, la ministeriul român de esterne, arată cât de revoltate sunt spiritele printre militarii din Belgrad în contra României, de când cu renunţarea M. S. regelui Carol I, la proprietatea regimentului 6 de infanterie din Belgrad, care a luat parte la asasinarea Suveranilor Serbiei. Legaţiunea română din Belgrad este pădită di şi nópte de gendarmĭ însărcinaţĭ de guvern, de frică a nu se întêmpla vre-un conflict.

Diarele sêrbescĭ guvernamentale, sunt pline de injurii la adresa României şi a Regelui Carol.

„Tara" află, că după întrarea noului Rege Petru I în Belgrad, personalul legaţiunei române va fi retras, ér afacerile vor fi încredinţate ministrului austro-ungar.

Pressa sêrbéscă şi regicidul.

Diarul „*Stampa*" polemiséză cu pressa strĕină, care cere pedepsirea asasinilor. „Nu sunt asasinĭ, ci eroi martirĭ, carĭ s'au sacrificat pentru binele patriei. Suntem liberĭ în ţera nóstră, — adaogă Stampa,— *nimenĭ n'are dreptul sĕ se amestece, nicĭ chiar Rusia*".

Diarul „*Dnevni* List" dice, că Regele Alesandru a desconsiderat poporul, tradiţiile şi demnitatea, ascultând numai glasul inimei sale inspirat de amorul pentru Draga. Acéstă femeie a avut o mórte tragică, fiind împuşcată şi măcelărită, cădênd victimă ambiţiei planurilor sale.

Regele Petru şi asasinatele.

Interviewat de corespondentul din Geneva al lui „*Pesti Hirlap*", Regele Petru s'a esprimat ast-fel despre regicidiu:

„Mĕ gândesc cu oróre la sângele vĕrsat. Nicĭ o causă sfântă nu póte justifica un asemenea măcel. Armata n'are mandat de a-şĭ ucide pe Regele ei.

„Póte, că viitorul prosper va şterge acéstă oribilă amintire şi voiŭ face sĕ triumfe libertatea pe basele măreţei Constituţii".

Dinastia vechie şi cea nouă.

Un scriitor frances cu numele Henry *Bordeaux*, care actualmente se află în Geneva, unde a asistat la „Te-Deum"-ul oficial celebrat la 18 Iunie în presenţa regelui Petru I. la biserica rusészcă, scrie un prim articol în diarul „Figaro" de la 20 Iunie, din care estragem câte-va pasage:

„Revĕd figura nenorocitului Alexandru, pe care l'am întîlnit din întîmplare în hotelul Bergnes la 1892, când nu era, decât un biet prinţişor de 15—16 anĭ, disgraţiat şi desmăţat, însĕ cu atât mai arogant şi mai antipatic la vedere. Apoi îmĭ reamintesc pe regele Milan, pe care mi-l'au arătat şedênd la o masă de joc în cercul (casina) din Aix-les-Bains: juca şi câştiga şi când îşĭ strîngea banii, spetele sale voinice se încovoiau ca la o fiară în faţa prădii.

*

Dintre Karagheorghevicescĭ n'am întîlnit în Paris, decât pe prinţul Bojidar, care se mulţumesce a domni în ţera visurilor şi care nu frecuentéză decât artiştii, el însuşĭ fiind artist al condeiului şi al penelului. Il revĕd travestit în pagiu al regelui Ludovic XI la o serbare costumată dată în onórea lui Pierre Loti. D-na Adam, d-na Iudith Gautier, sarul Péladan, Robert d'Humières erau între cei invitaţĭ...

*

Trecênd la descrierea serviciului divin din Geneva, Bordeaux dice:

După popa, care ţine în mână o cruce de aur, vine Petru I. urmat de vĕrul şi secretarul sĕu doctorul în drept Nenadovicĭ, sosit de curênd din Viena. Regele este îmbrăcat în redingotă şi pardesiu negru. Talie mijlocie, bine făcută, cu părul cărunt, are tipul slavului şi acea suplesă de pisică, care împrumută o graţie tuturor mişcărilor lui şi te face sĕ uiţĭ oboséla feţei şi veştedeala trăsăturilor. Stă în picióre, rĕzimat de un fotel, ce i-s'a reservat.

Un alt fotel de acelaşĭ rang fu reservat doctorului în drept. Acesta însĕ stă cu deferenţă mai îndĕrĕt. Deşi tînĕr, doctorul în drept numai cu greu încheie pe corpulenţa sa o redingotă largă. Novit încă în rolul sĕu, ţine în mânile nude, cu degetele încărcate de inele, un baston gros, cu care nu scie ce sĕ facă şi se vede, că regretă, că nu l'a lăsat acasă. Din timp în timp îşĭ degajéză drépta şi face o mulţime de crucĭ.

*

Evident, că sufletul serbesc îşĭ are particularităţile sale. Pe când Europa se emoţioneză, la Belgrad totul e calm şi se mulţumesce a decide, că „nicĭ o recompensă séu remuneraţiune" nu se va acorda acolora, carĭ au luat parte la conspiraţiunea recentă. Un scriitor sêrb, Ioan Ducicĭ, care se află în trecere în Geneva, într'un interwiev îşĭ esprimă indignarea faţă cu opiniunea pressei europene şi esclamă într'un acces bucolic:

— Poporul sêrb e un popor blând şi ospitalier!

Şi ce ar fi décă n'ar fi aşa?

*

Rugăciunile s'au terminat. Petru I. îngenunche înaintea popii, care îl binecuvîntă. La ce se gândesce? Póte la Gheorghe cel Negru, marele sĕu strămoş, care a fost animatorul rudilor locuitorĭ din pădurea de stejarĭ, viguroşii porcarĭ din Şumadia, pe carĭ i-a resculat într'o eroică mişcare de independenţă...

Literatura germană şi Evrei.

(Fine.)

„Jidovismul s'a întărit într'aceea (de la 1870) atât de mult, încât putù sĕ facă încercarea de a deveni stăpân pe literatură în Germania şi încercarea jidovilor isbutesce până la un grad óre-care. *Teatrul* german ajunge în mod irevocabil sub influenţă jidovéscă, ba în cea mai mare parte în mânĭ jidovescĭ şi aşa a rĕmas până în diua de astădĭ. *Presa* germană pe de altă parte n'a fost înghiţită de tot, deşi numĕrând şi foile clandestine evreescĭ şi cele numite „imparţiale", $^2/_3$, déeă nu $^3/_4$ din tóte diarele şi revistele germane sunt în mânile evreilor. Poesia şi sciinţa germană, carĭ esprimă mişcările mai adêncĭ ale spiritului poporal, firesce, n'au putut fi judaisate în aceeaşĭ mĕsură, totuşĭ între cei 210 poeţĭ, pe carĭ i-am notat de la 1870 în cartea mea „Deutsche Dichtung der Gegenwart", nu mai puţinĭ de 35 sunt jidovĭ. Se vine aşadér la 6 poeţĭ germanĭ un poet evreu, pe când ce privesce proporţia locuitorilor, în Germania se vine 1 Evreu la 90—100 Germanĭ.

De aicĭ, trebue sĕ o accentuez din capul locului, nu trebue sĕ concludem, că jidovii ar fi mai talentaţĭ, însĕ adevĕrul este, că la jidovĭ fie-cărui talent chiar şi celui mai neînsemnat, i-se ofere putinţa de a se desvolta. Printre jidovĭ trebue sĕ numĕrăm şi un numĕr de sluji turbate de ale jidovilor şi sĕ mai considerăm că pe fabricanţii ordinarĭ de piese teatrale şi pe foiletoniştii evrei de la presa cotidiană nu-i putem numĕra între poeţĭ, deşi câte unul din ei are mai multă influenţă, decât o duzină de poeţĭ germanĭ la olaltă. Apoi istoria literaturei încă a ajuns sub influenţă jidovéscă. Şcóla lui Scherer este jidovéscă séu filo-jidovéscă, aşa că influenţa jidovéscă asupra spiritului german este mult mai puternică, decât s'ar crede".

Asupra rolului, ce l'a avut jidovismul la mişcarea modernă literară în Germania, Bartels scrie:

„Fritz Mauthner, Eugen Wolf, Leo Berg, Konrad Alberti, ca criticĭ, Franz Held, Hans Land (Landsberger), Hermann Bahr, ca poeţĭ fac parte din începutul mişcării. Sudermann devine renumit prin o representaţie în Lessingteatrul lui Blumenthal, scena liberă (freie Bühne), care a scos la ivélă pe Hauptmann, a fost întemeiată într'o întrunire convocată de Theodor Wolff şi Maximilian Harden, ér comitetul era compus din d-nii Otto-Brahm, Paul Jonas şi S. Fischer, toţĭ jidovĭ. Sĕ considerăm apoi, ce importanţă li-s'a dat autorilor de scenă: Artur Schnitzler, Philipp Langmann, Hermann Bahr, Georg Hirschfeld, Felix Dörmann, romancierilor: Iulius Iacob David, Felix Holländer, Iacob Wassermann; liricilor: Richard Zoosmann, Ludwig Iacobowski, Hugo Salus, Stephan George şi Hugo Hoffmannsthal; damelor literare ca: Ilse Frapan, Marie Eugenie Delle Grazie, Iuliane Dery, Elsa Bernstein (Ernst Rosmer), Marie Madeleine; sĕ considerăm mişcarea cu „Ueberbettl", care a fost tot jidovéscă, şi va trebui sĕ mărturisim, că aprópe întréga *mişcare literară modernă* a fost jidovéscă. Adevĕrat, că sĕ dice despre Herman Bahr, că n'ar fi evreu, eu ţinênd însĕ cu proverbul „Spune-mĭ, cu cine te însoţescĭ", aş susţine originea evreiască a lui Bahr, chiar de mĭ-ar aduce cartea de botez a străbunilor sĕi până în generaţia a decea ér în casul estrem aş crede în metempsychose... In momentul de faţă este firesce imposibil de a se stabili „efectele" jidovescĭ în mişcarea modernă, eu sunt însĕ de părere că calităţile disolvante ale jidovismului nicĭ-odată n'au ieşit atât de mult la ivélă, ca tocmai în acéstă mişcare. Spiritele cu adevĕrat productive şi adevĕraţii conducĕtorĭ au fost aprópe toţĭ din rassa arică, Germanĭ, însĕ caracterul întregei mişcărĭ a devenit din pĕcate internaţional, din care causă nicĭ n'a putut prinde rădĕcinĭ şi n'a putut crea ceva durabil. Ciuda jidovilor contra artei patriotice (Heimatkunst) se esplică de acolo, că acésta nu se póte face internaţională şi firesce nu oferă vr'un gheşeft mai de sémă".

Bartels constată mai departe, că spiritului german îi repugnéză a face gheşeft cu literatura şi arta, tot aşa de mult, pe cât de uşor le este jidovilor a trece cu apucăturile lor gheşeftare şi cu setea de isbândă jidovéscă pe terenul literar, ceeace de la Heine încóce a crescut mereu, fiind de vină firesce şi Germanii. Radicalismul, góna după sensaţii, frivolitatea şi vanitatea, ce se manifestă în productele literare şi artistice jidovescĭ, sunt cu atât mai periculóse, cu cât ele nu sunt compensate prin forţă cu adevĕrat creatóre. Literatura jidovéscă nu se póte făli cu un singur spirit creator mai de sémă, nicĭ chiar Heine, Auerbach, Franzos şi Schnitzler nu fac escepţie, pe cât timp ei se disting prin apucăturĭ interesante, foc bengalic, tendinţe, efecte, mai mult decât prin modelare îngrijită. Majoritatea autorilor jidovĭ nu sunt alt-ceva decât recipienţĭ, virtuozĭ, eclecticĭ, „macher"-i. Heine a esploatat lirica romantică, Iacobowski lirica germană de mai târdiu.

„Astădĭ influenţa jidovéscă în literatura germană este cel puţin de dece-orĭ mai tare, decât ar trebui sĕ fie în împrejurărĭ normale. A o reprima este datoria capitală a scriitorilor germanĭ. De aceea nimenĭ nu ne va lua în nume de rĕu, décă pe domnii jidovĭ deocamdată îi vom ignora cu desĕvîrşire, ér poporul nostru îl vom avertisa sĕ nu asculte de jidovĭ. Numai în acest chip vom pute recâştiga raporturile normale."

Convocare.

P. T. domnĭ membrii ai „Asociaţiunei pentru literatura română şi cultura poporului român" şi toţĭ iubitorii de cultura poporului român sunt prin acésta invitaţĭ a participa la adunarea generală a despărţĕmêntului „Mureş-Oşorheiŭ", ce se va ţine la 6 (19) Iulie 1903 la 3 óre după amiadĭ în Săbadul-de-câmpie cu următorul program:

1) Deschiderea adunărei prin president. 2) Raportul secretarului despre activitatea despărţĕmêntului de la ultima adunare generală. 3) Raportul cassarului. 4) Raportul bibliotecarului. 5) Alegerea a douĕ comisiunĭ: *a*) pentru censurarea rapórtelor de sub Nr. 2 3 şi 4. *b*) pentru încassarea taxelor de la membrii vechĭ şi pentru înscrierea de membri noi. 6) Rapórtele comisiunilor de sub *a*) şi *b*.) 7) Cetirea eventualelor disertaţiunĭ. 8) Statorirea budgetului. 9) Alegerea a doi delegaţĭ pentru adunarea generală a Asociaţiunei. 10) Inchiderea adunărei generale.

Din şedinţa comitetului despărţĕmêntului XXIV.

Mureş-Oşorheiŭ, 4 Iunie st. n.

Dr. Enea Draia, president. *Stefan Russu*, secretar.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 24 Iunie. Tratările Banului cu representanţii partidului independist, *s'au zădărnicit*, deóre-ce Banul a făcut propoziţiunĭ, carĭ nu pot fi primite. Banul a declarat, că décă propoziţiunile lui nu vor fi primite, el *nu rĕspunde de urmărĭ*. Banul cere, *nu retragerea*, ci numai *suspendarea* proiectelor militare; votarea indemnităţii; contingentul de recruţĭ regular; 5900 soldaţĭ pentru întregirea contingentului de pace cu 16.000 ómenĭ din reserve de întregire, — propoziţiunĭ, carĭ esclud proiectul de resoluţiune al lui Kossuth.

Joi camera va ţiné şedinţă.

Budapesta, 24 Iunie. In cercurile opoziţionale au făcut o impresie cât se póte de penibilă propoziţiunile Banului. Independiştii sunt furioşĭ. Asupra tratărilor cu ei, Banul a dat raport telegrafic la Viena. Rĕspuns n'a sosit încă. *Barabas* s'a referit la sfinţenia jurămêntului corónei.

Budapesta, 24 Iunie. Propoziţiunea Banului este ca cele 15.000 recruţĭ sĕ fie imediat asentaţĭ, dér sĕ fie apoi concediaţĭ. De cumva nu va primi acésta tecrutare în plus încuviinţarea parlamentară până la finea anului, cei 15,000 recruţĭ vor trece în reserva de întregire.

Banul plecă adĭ la Viena spre a raporta Majestăţii Sale.

Budapesta, 23 Iunie. Ministrul de honvedĭ br. Fejervary a amânat din nou asentările.

Budapesta, 23 Iunie. Partidul poporal ia posiţie estremă contra Banului Khuen-Hedervar.y

Belgrad, 23 Iunie. Guvernul e decis sĕ-şĭ dea *demisiunea* îndată după sosirea regelui Petru.

Belgrad, 23 Iunie. Ministrul plenipotenţiar engles *Bouham* a plecat adĭ dimineţă spre Londra.

Roma, 23 Iunie. Papa a infierat energic asasinarea pĕrechii regale sêrbescĭ, dicênd că armata sêrbéscă a dat o dovadă de sĕlbătĕcie.

Ueskueb, 23 Iunie. La *Gradaţ* soldaţii turcĭ au dat peste o bandă bulgară de 300 membrii. Banda, simulând retragere, s'a despărţit în douĕ şi s'a retras în satele Udovo şi Bistriţa. Turcii urmărind banda, au cădut în cursă şi într'o luptă ce a durat mai multe óre, *au fost total nimiciţi*.

Literatură.

Musică. A apărut de curênd în Viena un caiet de compoziţiunĭ ale mult talentatului compozitor român *Ioan Scărlătescu*

Acest caiet de valóre conţine 4 cântece pentru voce şi pian fórte frumóse, între carĭ se află şi o mândră *Doină*, care are ca text o poesie de Eminescu.

Pretul unui caiet e de 3 coróne plus 5 banĭ porto şi se află de vêndare la *tipografia A. Mureşianu* în Braşov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon

„Romana“, dans de colónă în 5 figurĭ. *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, Popa. — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

A trecut deja o jumĕtate de secol, de când, în epoca redeşteptării nóstre naţionale, s'a compus şi înfiinţat în Braşov „Romana“, unicul dans de colónă român. In iérna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ de la fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Braşov cu ocasiunea acésta şi jubileul de 50 de anĭ al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechĭ, damele purtând costum naţional, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele şi prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei“.

Autorul broşurei esplică „Romana“ în strînsă legătură cu musica ei după aceste regulĭ şi prescrierĭ originale, fără abaterile şi erorile, ce cu timpul s'au furişat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ şi în limba germană.)

Meritul autorului broşurei mai sus anunţate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei“, ca orĭ şi unde în ţinuturile şi ţĕrile locuite de Românĭ acest dans de colónă român sĕ pótă fi studiat şi jucat cum se cade şi uniform. De aceea a adaus la finea broşurei şi textul frumósei şi atrăgĕtórei musice a „Romanei“, esplicând printre note tóte mişcările dansului după tactele musicei. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenĭ între noi, a fost tot-déuna o dorinţă vină a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact şi uniform. Credem, că broşura de faţă, care face istoricul şi descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire şi acurateţă, va satisface pe deplin dorinţei generale.

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) şi costă numai 2 cor. 50 banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Iunie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.55
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% .	90.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	98.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½% . . .	92.85
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	155.50
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de argint austr.	100.10
Renta de aur austr.	120.95
Rente de coróne austr. 4% . . .	100.60
Losurĭ din 1860.	153.25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16.26
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	728.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	658.75
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	117.35
London vista	239.42½
Paris vista	95.22½
Note italiene	95.10

Cursul pieţei Braşov.

Din 24 Iunie n. 1903.

	Cump.		Vênd.
Bancnot rom. Cump.	18.94	Vênd.	18.96
Argint român.	„ 18.80	„	18.92
Napoleond'orĭ.	„ 19.04	„	19.10
Galbenĭ	„ 11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„ 2.53	„	2.53½
Mărcĭ germane	„ 117.—	„	117.50
Lire turcescĭ	„ 21.50	„	21.60
Scris fonc.Albina 5%	101.—	„	101.—

ANUNCIURI

(inserţiuni şi reclame.)

sunt a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

PUBLICAŢIUNE

Filiei **Ariujd**, afiliată parochiei matere Arpatac, protopresbiteratul Treiscaune, încuviinţându-se din partea Prea Ven. Consistoriŭ Archidiecesan, Nr. 5269 bis. edificarea unei bisericĭ din lemn, să publică spre cunoscinţă generală, conform decisiunei comitetului parochial din 5 (18) Iunie a. c., licitaţiune publică minuendă, în cancelaria primăriei din Ariujd, în ḑiua de Duminecă în 15(28) Iunie a. c la órele 11 a. m. precis.

Preţul de strigare este 3287.64 coróne.

Condiţiunile de licitaţiune şi de contract sĕ pot lua dela administratorul par chial **Vasilie Mereţ** preot şi învĕţător în Bod (Bodfalu) în orĭ ce timp.

Ariujd, în 6(19) Iunie 1903.

1–1 **Comitetul parochial.**

Convocare

Conform ordinului On. Tribunal reg. din Biserica albă nr. 7041—1903, prin acésta toţĭ creditorii asociaţiunei de consum „Comoara“ în Sascamontană (Szászkabánya) se provócă ca **în termin de 6 lunĭ**, computate de la a 3-a publicare a acestei provocărĭ în fóea of. „Gazeta Transilvaniei“, sĕ şi însinue subsemnatei direcţiunĭ eventualele lor pretensiunĭ avênde faţă de asociaţiunea sus numită.

Sasca-montană, 20 Iun. 1903.

1—3.(1014) **DIRECŢIUNEA.**

Nr. 9376—1903.

Licitaţiune de vênḑare.

In scopul vênḑării aprobate de forurile mai înalte a realităţilor de case aparţinĕtóre comunei orăşenescĭ Brassó, şi anume în:

1) Strada Brutarilor nr. 6 în valóre de 5995 cor. 40 banĭ.

2) Strada Castelului nr. 47 în valóre de 14287 cor. 20 banĭ.

3) Strada Orfanilor nr. 42 în valóre de 4625 cor.

4) Têrgul cailor nr. 18 în valóre de 44477 cor. 60 banĭ.

In 14 Iulie 1903, 10 óre a. m. se va ţine licitaţiune publică cu oferte la magistratul orăşenesc (despărţĕmêntul administraţiei realităţilor orăşenescĭ), la care se invită amatorii de cumpĕrare.

Condiţiunile de licitaţiune şi de ofert precum şi cele ale contractului ce se va încheia cu cumpĕrătorii, se află depuse până la ḑiua de licitaţiune în biroul administraţiunei realităţilor orăşenescĭ, unde amatorii de cumpĕrare le pot lua şi în vedere pe timpul órelor de oficiu.

Brassó, 6 Iunie 1903.

(101,2—3) *Magistratul orăşenesc.*